

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לניהול
בית הספר למוסמכים במינהל עסקים
החוג לחשבונאות

ש"ס כ"ה

מבוא למיסים

מרצה: רו"ח אילי פיטרמן, (LLM)
מתרגלים: רו"ח צחי דבורה, רו"ח דינה סבן

סמסטר ב' תשס"ח
מועד ב'

מועד הבחינה: יום 3, 22/10/08, 09:00
משך הבחינה: שלוש שעות וחצי
מס' עמודים: 6 עמודים
חומר עזר: פקודת מס הכנסה בלבד (ללא הערות)

- הנחיות:
1. אין להשתמש בחומר עזר כלשהו למעט פקודת מס הכנסה ללא הערות
 2. אין לחרוג מההקצאה שניתנה לתשובה לכל שאלה
 3. חובה לציין פסיקה רלוונטית

A-58

נא לענות על חלק א' בגוף השאלון, חובה נימוק לתשובה

נא לענות על חלק ב':
שאלות 1+4 במחברת הראשונה.
שאלות 2+3 במחברת השנייה.

בהצלחה !!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להמנע מכתובה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את
גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

כל הזכויות שמורות © מבלי לפגוע באמור לעיל, אין להעתיק, לצלם, להקליט, לשדר, לאחסן במאגר מידע, בכל דרך שהיא, בין מכונית ובין
אלקטרונית או בכל דרך אחרת כל חלק שהוא מטופס הבחינה.

חלק א (40%, כל שאלה 5 נקודות)

יש לסמן את התשובה הנכונה ולצמק את התשובה (עד 3 שורות) תוך אזכור סעיפי חוק ופסיקה.

1. ליאת, בעלת עסק למכירת תכשיטים, משכירה דירת מגורים בת"א לרופא, לו היא משמשת כמרפאה.

א. ליאת יכולה לבצל את הפטור על הכנסות שכירות לפי "הוראת השעה" לדירות למגורים.

ב. שיעור המס של ליאת יכול להיות 10% לפי סעיף 122 לפקודה.

ג. שיעור המס של ליאת בגין ההכנסה יכול להיקבע לפי שיעור המס הרגילים.

ד. ליאת יכולה לבחור בכל אחת מהאפשרויות המוצעות בסעיפים א עד ג.

נימוק:

2. לחברה הכנסות ריבית והפרשי שער על בסיס מצטבר בשנים 2006 ו- 2007 כדלקמן:

2007	2006	
6,000 ₪	5,000 ₪	הכנסות ריבית
3,000 ₪	10,000 ₪	הכנסות הפרשי שער

החברה מדווחת לצורכי מס על הכנסותיה על בסיס מזומן.

כל הכנסות הריבית וכל הכנסות הפרשי השער התקבלו במזומן בשנת 2007.

מהו סכום ההכנסה החייבת מריבית ומהפרשי שער ?

א. בשנת 2006 – 15,000 ₪ , בשנת 2007 – 9,000 ₪.

ב. בשנת 2006 – 0 ₪ , בשנת 2007 – 24,000 ₪.

ג. בשנת 2006 – 5,000 ₪ , בשנת 2007 – 19,000 ₪.

ד. בשנת 2006 – 10,000 ₪ , בשנת 2007 – 14,000 ₪.

נימוק:

3. חברת "המשקיעים" המייצעת בתחום שוק ההון הנפיקה אג"ח. לחברה הוצאות הנפקת אג"ח בסך 250 אלפי ש"ח. היא מפחיתה על פי התקנים החשבונאיים לפי שיטת הריבית.

- א. הוצאות הנפקת האג"ח אינן מותרות בניכוי מכון שאין שלא הוצאו בייצור הכנסה.
- ב. הוצאות הנפקת האג"ח יותרו בניכוי אם תמורת ההנפקה שימשה במהלך העסקים השוטף של החברה.
- ג. הוצאות הנפקת האג"ח אינן מותרות בניכוי מכון שזוהי פעולה הונית ולא קשורה לפעילות העסקית של החברה.
- ד. הוצאות האג"ח יותרו בניכוי בכל מקרה מכון שהן מופחתות בחשבונאות, ללא קשר לייעוד תמורת ההנפקה.

נימוק:

4. לחברה בניין בגינו דיווחה על הכנסות שכירות לפי סעיף 2(1) לפקודה. לאחר 6 שנים בהם היה הבניין מושכר, מכרה אותו החברה בהפסד וביקשה לקזז את ההפסד מהכנסות השכירות שהיו לה מהבניין באותה שנה.

- א. החברה לא יכולה לקזז את ההפסד מכון שזוהי הפסד הוני.
- ב. החברה יכולה לקזז את ההפסד מאותו בניין לפי סעיף 28(ח).
- ג. החברה לא יכולה לקזז את ההפסד מכון שההפסד נוצר בשנים מאוחרות לרכישתו.
- ד. החברה יכולה לקזז את ההפסד כנגד הכנסות שכירות בכל מקרה.

נימוק:

5. יהושע הוריש לבנו ארז בניין בלב ת"א אותו רכש לפני 50 שנה. ארז, מנכ"ל חברת בנייה גדולה, שצפה לעלויות מחירים גדולות בשוק הנדל"ן, החליט למכור את הבניין. טרם המכירה, וכדי למכור אותו בתמורה גבוהה יותר, שיפץ ארז את הבניין. ארז מימן את השיפוץ בהלוואה שלקח מהבנק.

- א. ארז מכר בניין ולכן הוא חייב במס שבח (רווח מסוג הוני) בגין מכירת הבניין.
- ב. ארז חייב במס לפי סעיף 2(1) לפקודה.
- ג. ארז פטור ממס שכן ירושה אינה חייבת במס בישראל.
- ד. ארז חייב במס רווח הון.

נימוק:

6. אבי, עצמאי מהגדס מחשבים במקצועו, המציא פטנט לקירור מערכת המחשב. אבי מכר את הפטנט לחברה גדולה לייצור מחשבים בתמורה לסך של 500 אלפי דולר. בחוזה המכירה התחייב אבי להעביר את הבעלות על הפטנט.

- א. אבי חייב במס לפי סעיף 2(9) בגין מכירת הפטנט.
- ב. אבי חייב במס לפי סעיף 2(1) בגין מכירת הפטנט.
- ג. אבי חייב במס רווח הון בגין מכירת הפטנט.
- ד. אבי חייב במס לפי סעיף 2(1) בגין הכנסה מעסקת אקראי בעלת אופי מסחרי.

נימוק:

7. לפני 8 שנים נתנה חברה הלוואה לבעל מניות בה. ההלוואה אינה צמודה למדד כלשהו, אינה גושאת ריבית ולא נקבע לה זמן פירעון. עד היום ההלוואה טרם נפרעה.

- א. החברה חייבת במס בגין הפרש הריבית לפי סעיף 3(ט) לפקודה.
- ב. הלוואה אינה מהווה הכנסה לצרכי מס ולכן אין חבות במס בגינה.
- ג. בעל המניות חייב במס על סכום ההלוואה כהכנסה מדיבידנד לפי סעיף 2(4) לפקודה או כהכנסה ממשכורת לפי סעיף 2(2) לפקודה.
- ד. החברה חייבת במס לפי סעיף 2(4) לפקודה על הכנסה מדיבידנד.

נימוק:

8. אסתר (אחי בפי חבריה), עובדת בכירה בבנק השקעות גדול, מעלה בכספי הבנק.

- א. אחי חייבת במס בגין הגניבה, לבנק תירשם הוצאה בגין הגניבה.
- ב. אחי לא חייבת במס בגין הגניבה ולא תירשם הוצאה בגינה.
- ג. אחי חייבת במס בגין הגניבה, לבנק לא תירשם הוצאה בגין הגניבה.
- ד. אחי לא חייבת במס בגין הגניבה, לבנק תירשם הוצאה בגין הגניבה.

נימוק:

חלק ב- שאלות פתוחות

שאלה 1 "אירועון" (10%)

חיים ושולה, בני זוג הגם בעלים של שני מבנים המשמשים להשכרה. המבנים ישנים וחיים בעצמו דואג לשיפוצם, החזקתם, ניקיונם והתאמתם לצורכי השוכר. במקרים מסוימים השוכר עצמו מבצע את השיפוצים, ובמקרים אלו השוכר נהנה מחודשיים שכירות ללא תשלום (במקרים אלו חיים מתחזק ומנקה רק את השטחים הציבוריים כגון החצר). שולה מבקרת לפחות פעמיים בשבוע במבנים המושכרים, מוציאה חשבוניות ובודקת בעירייה אם משולמים חובות הארנונה. בשנת 2006 רכש חיים (הנחשב מומחה בתחום הגדל"ן להשכרה) בניין נוסף בת"א, את הרכישה מימן באמצעות הלוואה מהבנק. בשנת 2007, עקב פרידתם, מכרו בני הזוג את הבניין שרכשו בשנת 2006 ברווח עצום (בגלל עליית מחירי הגדל"ן) ואת שני הבניינים הישנים חילקו ביניהם במסגרת הסכם הגירושים.

נדרש :

יש לדון באירועי המס העולים מהאירוע במישור ההכנסות בלבד, תוך ציון חקיקה ופסיקה רלוונטיים תוך קביעת מועד הדיווח לצרכי מס.

שאלה 2 (25%)

חברת סיוון עוסקת ביבוא הרכבה ומכירת מחשבים. להלן נתונים בדבר פעילות עסקה הכנסותיה בשנת 2008:

- מכירת מחשבים - החברה מכרה 1,000 מחשבים במחיר של 10,000 ש"ח ליחידה הכוללת התקנה ומתן שירותי תמיכה, עדכון ואחריות, והכול למשך 3 שנים.
- מכירת פטנט - החברה מכרה פטנט לדחיסת מידע על גבי תקליטורים אשר הומצא ע"י מחלקת היצור וזאת תמורה לסך של 60,000 ש"ח.
- יצוא - החברה מכרה למשרד החקלאות בארגנטינה מערכת מחשבים מרכזית תמורת \$ 150,000. במסגרת הסכם המכירה התחייבה החברה להתקין את המערכת ולהדריך את העובדים, במשרדי הלקוח, במשך חצי שנה (לצורך כך שהו 2 מהנדסי התכנה של החברה משך חצי שנה בארגנטינה). תמורת המכירה, על פי החוזה, התקבלה במועד ההתקנה, אך בגלל עיקול שהוטל על חשבון הבנק בישראל, נמנעה החברה מלהעביר את הכסף ארצה עד לביטול העיקול. בתקופת ביניים זו נצברו 15,000 ש"ח הפרשי שער וריבית.
- דיבידנד - דיבידנד בסך \$ 20,000 נתקבל מחברת ABC, חברה הפועלת ורשומה מחוץ לישראל. לחברת סיוון 12% מהון המניות של חברת ABC. הכסף בגין הדיבידנד עצמו התקבל מחוץ לישראל.
- החברה העמידה לרשות האגודה למען החייל 10 מחשבים ללא תמורה, וכן זכות להשתמש ללא תמורה במבנה החברה בקריית שמונה למשך 3 שנים - וזאת כאות הוקרה ותמיכה בפעילות חיילי צה"ל בגבול הצפון.

נדרש :

יש לדון באירועי המס העולים בשאלה, במישור ההכנסות בלבד (בסעיף האגודה למען החייל - גם במישור ההוצאות), תוך ציון חקיקה ופסיקה רלוונטיים תוך דיון, בין היתר, במועד החיוב במס, מקור החיוב והמס לתשלום לשנת 2008.

שאלה 3 (25%)

מר כהן, הידוע בכינויו "האור הזוהר", ניחן, לטענתו, בסגולות ריפוי מחלות, מכאובים ומועקה נפשית. בשנת 2006 היו למר כהן ההכנסות וההוצאות הבאות:

1. בחודש מרץ 2006 הוזמן מר כהן לסדרת הרצאות בנושא "גוף ונפש ברפואה הקדומה" במספר אוניברסיטאות מובילות באירופה. תמורת ההרצאות קיבל מר כהן \$ 80,000 (360,000 ₪) במזומן. את הכספים הללו העניק כהן ללא ריבית והצמדה למלי, מזכירתו במרפאה, אשר נקלעה לקשיים כספיים לאחר שבעלה פוטר מעבודתו בבנק. מלי הפקידה את הכספים בפקדון בנקאי לא צמוד הנושא ריבית שנתית של 10% במטרה להתפרנס מכספי הריבית עד אשר בעלה ימצא עבודה, והיא תוכל להחזיר למר כהן את ההלוואה. ביום 31.12.2006, ולאחר שבעלה של מלי לא מצא עבודה מתאימה, החליט מר כהן לראות במחצית מסכום ההלוואה כמענק למלי.
2. מר כהן מטפל גם בחולי סרטן בהתנדבות, במרכז הרפואי ציבורי בחדרה. את הטיפולים הוא נותן פעמיים בשבוע, כשלושה טיפולים ביום. שווי בשוק של כל טיפול 150 ₪. משפחת מזל, לאור החלתו הבלתי צפויה של בנם, העניקה למר כהן מכונית פולקסוואגן גולף חדשה במתנה, כאות הוקרה על מסירותו הרבה לבנם בשנתיים האחרונות (מר מזל הינו בעל הזיכיון להפעלת סוכנות פולקסוואגן באזור חדרה והסביבה) שווי המכונית- 170,000 ₪. עלות המכונית לסוכנות של מר מזל- 122,000 ₪.
3. לאור הצלחת סדרת ההרצאות בחו"ל, החליט מר כהן להקים מרפאה נוספת בפריס. המרפאה זכתה לתמיכת השלטונות בצרפת, ומר כהן השקיע, בתמיכת השלטונות, במבנה וציוד מתקדם וחדשני. בשנת 2006 הפיק מר כהן 150,000 יורו ממרפאה זו, מתוכם כ- 50,000 יורו ממטופלים ישראלים, אשר נסעו במיוחד למרפאה בצרפת. (1 יורו = 5 ₪). בימים בהם שהה בישראל השכיר את המרפאה לפסיכולוג צרפתי תמורת 1000 יורו לחודש (החל מחודש יולי) הפסיכולוג שילם למר כהן דמי שכירות לשנה מראש.
4. מר כהן, דרש בניכוי את ההוצאות הבאות:
 - א. הוצאות נסיעה ושהייה בהולנד, כאשר מטרת הנסיעה היתה השתלמות בשיטת טיפול חדשנית.
 - ב. הוצאות נסיעה ושהייה בניו יורק, כאשר מטרת הנסיעה היתה קבלת רישיון עבודה בארצות הברית.
5. פציינט של מר כהן נותר חייב לו 10,000 ₪ והוא סירב לשלם. מר כהן נעזר לצורך כך בעורך דין, לו שילם בשיק אחד 10,000 ₪ עבור הכנת התביעה נגד הלקוח (5,000 ₪), וכן עבור ייצוגו במשפט בגין נהיגה במהירות מופרזת, שעה שמיהר לטיפול דחוף (5,000 ₪).

נדרש :

יש לדון באירועי המס העולים בשאלה, במישור ההכנסות וההוצאות, תוך ציון חקיקה ופסיקה רלוונטיים תוך דיון, בין היתר, במועד החיוב במס, מקור החיוב ושיעורי המס לתשלום.

שאלה 4 - שאלת בונוס (5%)

יש לפרט בתמצית מהם העקרונות/התנאים הקבועים בסעיף 21 לפקודה לצורך ניכוי פחת ומדוע קבע המחוקק את סעיף 21 והתנאים (לדון בכל תנאי, בתמצית).

בהצלחה.

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לניהול
בית הספר למוסמכים במינהל עסקים
החוג לחשבונאות

אל סיאני

מבוא למיסים

מרצה: רו"ח אילי פיטרמן, (LLM)

מתרגלים: רו"ח צחי דבורה, רו"ח דינה סבן

סמסטר ב' תשס"ח
מועד ב'

מועד הבחינה: יום 3, 22/10/08, 09:00
משך הבחינה: שלוש שעות וחצי
מס' עמודים: 6 עמודים
חומר עזר: פקודת מס הכנסה בלבד (ללא הערות)

הנחיות:

1. אין להשתמש בחומר עזר כלשהו למעט פקודת מס הכנסה ללא הערות
2. אין לחרוג מההקצאה שגיתנה לתשובה לכל שאלה
3. חובה לציין פסיקה רלוונטית

נא לענות על חלק א' בגוף השאלון, חובה נימוק לתשובה

נא לענות על חלק ב':
שאלות 1+4 במחברת הראשונה.
שאלות 2+3 במחברת השנייה.

בהצלחה!!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להמנע מכתובה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

כל הזכויות שמורות © מבלי לפגוע באמור לעיל, אין להעתיק, לצלם, להקליט, לשדר, לאחסן במאגר מידע, בכל דרך שהיא, בין מכנית ובין אלקטרונית או בכל דרך אחרת כל חלק שהוא מטופס הבחינה.

חלק א

שאלות אמריקאיות :

1. ג.
מדובר בהשכרה שלא למגורים ולכן אין היא יכולה להתמסות לפי סעיף 122 או להחיל את הוראת הפטור.
2. ד.
למרות שהחברה מדווח תעל בסיס מזומן. הפרשי שער מחוייבים במס לפי סעיף 8 על בסיס מצטבר ולכן הפרשי השער יהיו חייבים כבר בשנת 2006 ואילו הריבית תהיה חייבת במס במועד קבלתה. לפי בסיס הדיווח של החברה בהתאם לפס"ד אגודת השומרים.
3. ב.
למרות שאין הוראות מפורשות לגבי הפחתת הוצאות הנפקת אג"ח, הרי מדובר בהוצאות ששימשו בייצור הכנסה שכן תמורת האג"ח שימשה במהלך העסקים השוטף, ובמקרה כזה הפחתת הוצאות האג"ח תותר לפי סעיף 17 רישא.
4. א.
החברה לא יכולה לקזז את ההפסד לפי סעיף 28(ח) מכון שמדובר בהפסד הוני שלא חל עליו סעיף.
5. א.
אין מדובר בעסקת אקראי אלא בהשבחת נכס שנתקבל בירושה. מכון שמשך זמן החזקת הנכס הוא למעלה מ 50 שנה, ואין לטעון כי משך ההחזקה הוא אצל ארו.
6. ב.
מדובר במכירה מוחלטת של הנכס (פס"ד אירופורנירים) אלא שסעיף 2(9) לא חל במקרה זה מכון שמדובר בתחום עיסוקו אבי.
7. ג.
סעיף 3(ט) לא חל על נותן ההלוואה אלא על מקבל ההלוואה. במקרה זה לאור פס"ד כרובי ניתן לטעון כי מכון שההלוואה לא מוחזרת הרי שיראו בה כמשיכת בעלים ולכן בעל המניות יחוייב במס לפי 2(4) או 2(1) תלוי אם עבד בחברה או לא.
8. ג.
אתי חייבת במס בגין הגיבה מכון שמדובר בהכנסה לא חוקית, ולאור פס"ד ד"ר פרומקין ופס"ד אטלה וסרמן, תקנת הציבור מחייבת חיוב במס של הכנסה לא חוקית. לעומת זאת גניבה ע"י עובד בכיר לא תיחשב כהוצאה בחברה שכן אינה קשורה למעגל העסקים, פס"ד פינסקר 42.

אירועון

השאלה היא האם הכנסות השכירות של חיים ואשתו חייבות במס לפי 2(1) או לפי 2(6) והכל בהתאם למבחני העסק שנקבעו בפס"ד בית הכנסת הגדול ופס"ד קריית יהודית. לאור העובדה כי הפעולות שחיין ואישתו ביצעו נראה כי מדובר בפעולות של בעל נכס (פס"ד דן מרדכי) ולא קיים מנגנון ולכן נראה כי מדובר בהכנסות שכירות לפי 2(6) החייבות במס לפי סעיף 8 לפקודה שיעורי המס – סעיף 121, מס שולי או סעיף 122 באם הדירות מושכרות למגורים, או הוראת הפטור, הכל לפי החלטת הנישום. (3 נק')

במקרה שהשוכר משפץ את הדירה יש לבחון מיהו הנהנה העיקרי, אם הנהנה העיקרי הוא חיים אזי יש לזקוף לו הכנסות שכירות בגין החודשיים בחינם לפי שווי השכירות המקובל (עסקת ברטר של שכירות מול שיפוץ המבנה) – פס"ד בית אררט. (3 נק')

לבנק יש הכנסות מריבית בגין ההלוואה שנתן שהן הכנסות לפי 2(1). (1 נק')

מכירת הבניין שנרכש שנה לפני הינה מכירה הונית אין מדובר במכירה לפי 2(1) עסקת אקראי, מבחן המימון מתקיים, מבחן החזקת הנכס מתקיים, מבחן טיב הנכס מתקיים, מבחן המומחיות מתקיים, אך מדובר במכירה מאולצת בשל גירושים ולכן מבחן הנסיבות גובר ואין לראות בעסקה כעסקת אקראי אלא כעסקה הונית החייבת במס שבה. (מבחני עסקת אקראי לאור פס"ד בן ציון ומירון. (3 נק')

חלק ב (25 נק')

1. מכירת מחשבים –

החברה בעלת מלאי ולכן מדווחת על בסיס מצטבר. (2 נק')

(א) לגבי מכירת המחשבים וההתקנה – הכנסה מעסק לפי סעיף 2(1), (2 נק')

(ב) לגבי שירותי התמיכה וכו' – הכנסה מעסק לפי סעיף 2(1). יש לבחון האם חלק מההכנסה

מהווה הכנסה מראש. (4 נק')

2. מכירת פטנט –

דיון האם יחול סעיף 2(1) או סעיף 2(9). ככל הנראה לא יחול סעיף 2(9) כי מדובר בתחום עיסוקה

של החברה. (4 נק')

3. יצוא –

(א) מכירה לארגנטינה – הכנסה מעסק לפי סעיף 2(1) – (2 נק')

(ב) הכנסות מימון – יש לדון האם יחול סעיף 2(1) או סעיף 2(4). ככל הנראה מדובר בהכנסה

אינטגרלית לפעילות העסקית לפי פס"ד פלאזה ו – קי, בי, עי. – (4 נק')

4. דיבידנד מהאזור –

החברה נחשבת כאזורי ישראלי לפי סעיף 3א' וכל הכנסותיה חייבות במס בישראל. לכן

הדיבידנד יהיה פטור ממס. (3 נק')

5. תרומה –

לא יחולו סעיפים 2(1), 2(6) או 85 כיוון שמדובר בתרומה. (4 נק')